

JANSSEN EGGELS - MINERALE GRONDSTOFFEN

A. Jongepier *

Janssen Eggels is als handelskantoor wereldwijd actief op het gebied van inkoop, veredeling en verkoop van minerale grondstoffen. Janssen Eggels, waar 8 personen werkzaam zijn, is gevestigd in Maastricht. Opgericht in 1926 lag haar hoofd activiteit jarenlang bij de fijnkeramische industrie. De laatste jaren verplaatst de activiteit zich ook naar de grofkeramische industrie en andere industriële markten. Als dochter van Ankersmit Holding heeft Janssen Eggels de beschikking over een modern ingericht laboratorium en specialistische vakkennis. Mede hierdoor kan zij klantgericht werken, dat wil zeggen dat de gewenste kwaliteit en samenstelling van de bewerkte grondstof per klant geleverd wordt. Al tijdens de grondstoffenselectie wordt hiermee rekening gehouden.

GRONDSTOFFEN, VEREDELING en TOEPASSINGEN.

Alle minerale grondstoffen die Janssen Eggels inkoopt worden in open groeven (dagbouw) gewonnen. Zij kunnen worden samengevat in een vijftal groepen.

KLEI.

Janssen Eggels exploiteert zelf een groeve in Brunssum. Hierin is de Pliocene Klei van Brunssum, behorende tot de Kiezel-oöliet Formatie, ontsloten. Ook van andere kleivoorkomens in Nederland en West-Duitsland (o.a. uit de Eifel en het Westerwald) wordt klei betrokken.

De kleien worden laag voor laag afgegraven. Vóór het afgraven worden telkens monsters genomen en geanalyseerd. De afgegraven klei wordt met behulp van een kleibreker gebroken tot brokjes van ca. 5 cm, die gesorteerd naar kwaliteit worden opgeslagen in overdekte

ruimten. Daarmee kunnen, naar specificatie van de klant, voor elke toepassing de gewenste kleikwaliteiten worden samengesteld.

De klei vindt voornamelijk toepassing in de keramiek. Per jaar verhandelt Janssen Eggels ongeveer 200.000 ton klei, verdeeld over 5 hoofdafnemersgroepen.

Klei voor	aantal
verwerking in:	tonnen
- bakstenen	100.000
- dakpannen	10.000
- rioolbuizen	5.000
- vloertegels	45.000
- wandtegels	40.000

BENTONIETEN

Bentoniet is de benaming voor afzettingen die door chemische verwerking van vulkanische as zijn ontstaan en die overwegend uit Montmorilloniet bestaan, een 3-lagen-kleimineraal dat sterk zwellbaar is.

Bentonieten worden gewonnen in Milos (Griekenland) en in Sardinië. Evenals klei wordt het laag voor laag afgegraven. Terplaatse wordt deze grondstof verwerkt tot een half fabrikaat, waarna het naar Nederland wordt vervoerd. Hier wordt het nogmaals bemonsterd en geanalyseerd door onafhankelijke instanties zoals het I.C.M. (Internationale Controler Maatschappij) en de S.G.C. (Société Generale Surveillance). Bentoniet wordt door Ankersmit Maalbedrijven in Maastricht vermalen en zonnodig op specificatie gebracht door menging met andere bentonieten en/of kleisoorten.

Bentoniet-mengsels worden toegepast

- voor de palletisering van ijzererts
- in ijzergieterijen als bindmiddel van vormzand
- in de keramische industrie om de droogbreuksterkte van tegels te verbeteren
- in water-ondoordringbare zand-bentoniet-mengsels.

*JANSSEN EGGELS
Exploitatie- en Handelsmaatschappij BV
Bourgognestraat 22a, 6221 BX Maastricht
Telefoon 043-216738 Telefax 043-216780
Telex 56857 janeg nl

MANGAAN-DIOXYDE

Dit zwarte mineraal wordt in Australië gewonnen en per schip in Nederland aangevoerd. Het wordt door "de Steengroeve" in Winterswijk vermalen en vindt zijn weg naar de Europese keramische industrie waar het als kleurstof wordt gebruikt.

BORATEN

Hieronder vallen

COLEMANIET ($\text{Ca}_2\text{B}_6\text{O}_{11} \cdot 5\text{H}_2\text{O}$) en

ULEXIET ($\text{NaCaB}_5\text{O}_9 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$), twee van de verbindingen waarin Borium in de natuur voorkomt. Winbare afzettingen zijn gesedimenteerd door voortdurende verdamping van meren waarin een buitengewone combinatie van stoffen was opgelost.

Beide minerale gronstoffen worden in Turkije ingekocht en voor verdere veredeling naar Nederland of België vervoerd.

COLEMANIET wordt bewerkt bij de Mineraalbewerkings-industrie Uikhoven in Uikhoven (België). Hier wordt de aangevoerde Colemaniet nogmaals geanalyseerd en geclas-

sificeerd. Vervolgens worden mengsels overeenkomstig gewenste recepturen samengesteld en vermalen. Het vermalen produkt wordt opgeslagen in silo's die voor iedere afnemer afgezonderd op het terrein staan om ongewenste vermenging te voorkomen.

Colemaniet wordt toegepast in

- de glasvezel-industrie voor versterking van kunststoffen
- de keramische industrie in glazuren
- als element in mengmeststoffen voor de landbouw
- bij vlamdovende en brandvertragende houtconstructies

ULEXIET wordt vermalen bij Ankersmit Maalbedrijven in Maastricht en wordt evenals Colemaniet gebruikt in glazuren bij de keramische industrie en in mengmeststoffen voor de landbouw.

Gemiddelde jaar-omzetten bij Janssen Eggels voor :

Klei	200.000 ton
Bentonieten	10.000 ton
Mangaan-dioxyde	20.000 ton
Colemaniet	40.000 ton
Ulexiet	1.000 ton